

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקיד ♦ שנה י ♦ אבות ו

שב"ק ראה ♦ ר"ח אלול ה'תשפב

דברי אלוקים חיים מין רבינו החוקי חיים זיע"א

איתא (עוקצין פ"ג, מ"ב) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש וגו'. ולכאורה צריך ביאור הלשון להנחיל, והרי הצדיקים כבר יש להם חלק ונחלה בעולם הבא, ואילו הלשון להנחיל משמע שעתה נותנים להם דבר חדש.

אלא יבואר דהנה הצדיקים אין להם נחלה מעצמם, כי הם מסרו את הכל, וכמו שמצינו אצל צדיקים שהיו מוכרים אפילו את ה'עולם הבא' שלהם בשביל לעשות טובה ליהודי אחר. והצדיקים האמיתיים בעלותם למרום אין להם שום חלק מעצמם, כמו שסיפר המגיד מקאזניץ זיע"א שבעלות הרה"ק ר' אלימלך מליזענסק זיע"א למרום שאלוהו האם למדת ואמר לאו, האם התפללת ואמר לאו, האם קיימת מצוות ואמר לאו וכו'. ולזה אמר עתיד הקב"ה 'להנחיל' נחלה חדשה לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, כי הקב"ה מנחילו נחלה חדשה, וזה שייך אצל כל צדיק וצדיק, שהקב"ה מנחילים ש"י עולמות.

אבל בנמצא צדיק שהוא בחינת עקביים ואין לו כלום ממש, אזי נאמר בו (ישעיה נח, יד) והאכלתיך נחלת 'יעקב' אביך, שהיא נחלה בלי מצרים (שבת קיח, א), שאין לו גבול ומיצר של ש"י עולמות, אלא נוחל נחלה בלי מצרים, וזה מפני היותו בבחינת נחלת 'יעקב', שאין לו מעצמו כלום והוא בבחינת 'עקב'.

וזה אפשר לרמוז בפסוק והיה 'עקב' תשמעון, שכאשר האדם שומע אל מצוות השי"ת ואעפ"כ הוא בבחינת עקב, אזי יחולו עליו כל הברכות שנמנו להלן ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד ואת השבועה וגו'.

ועל כן מובא בזה"ק שצדיקים כאלו שהמשיכו ישועות לכלל ישראל בהיותם בהאי עלמא, אינם מתעלים בהיכלות הגן עדן, אלא משוטטים ברוח סביב לעולם לראות אם בני ישראל זקוקים לישועות, ומודיעים לצדיקים העומדים למעלה מהם וכו' עד האבות הק' והם מעוררים רחמים על בני ישראל. ועל כן בזכות אותו צדיק שהיה משפיע תמיד לבני ישראל.

דברות קודש מין רבינו עטר"ר שליט"א

פתח תפתח את ירך לאחיך לענייך ולאבינוך וגו' (טו, ח)
ומפרש אדמוה"ז ז"ע בספרו שולחן הטהור שכאן נרמז שלשה בחינות אחיך אהובך, וענייך הם סתם עניי ישראל הכשרים, ואח"כ אבינוך זה הכוונה על בעל עבירה ח"ו, כאשר דרשו רז"ל (מכילתא משפטים) על הכתוב (שמות כג, ו) לא תטה משפט אבינוך שהכוונה שלא יטה משפט בעל עבירה שהוא אביון מן המצות.

ועוד מפרש כי פ'תח ת'פתח א'ת י'רך ל'ו, ה'ר"ת עולה כמספר ישראל"ל כאמרם ז"ל (סנהדרין מד) אע"פ שחטא, ישראל הוא וצריך אתה לרחם עליו, והנה באמת אין בזה מצוה כ"כ גבי עני שאינו הגון רק הוא בבחי' פתיחות הידיים ליתן לפניו משורת הדין, ולכן משתלם מדה כנגד מדה בשעה שדנין אותו למעלה, הגם שאינו כדאי וראוי, ג"כ זוכה בדיון לפניו השורה רק כפי מדתו בצדקה ככה ישתלם עכ"ל.

והנה ידוע שישנן קדימויות בעשיית מצות הצדקה וכל אחת קודמת לרעותה. וכמו שפסק הרמב"ם (הלכות מתנות עניים פ"ז ה"ג) להלכה: "כי יהיה בך אביון מאחד אחיך וגו' דרשינן... ועניי ביתו קודמין לעניי עירו דכתיב בתר לאחיך, לענייך, דהיינו עניי ביתו ועניי עירו קודמין לעניי עיר אחרת, כדכתיב אח"כ ולאבינוך בארצך - דהיינו עניי עירו ועניי ארץ ישראל קודמין ליושבי חוצה לארץ, כדכתיב בסיפיה דקרא דכי יהיה בך אביון וגו' בארצך דהיינו ארץ ישראל, ואח"כ כתיב אשר ה' אלוקיך נותן לך לרבות כל מקום", וכו'.

והסביר כ"ק מין ה'שר שלום' מבעלזא ז"ע: בכף ידו של אדם אין כל האצבעות שוות. יש אחת מהן הגדולה מרעותה וארוכה יותר, ואחת קצרה יותר. כל זה ניכר דווקא כשהאדם פותח את כף ידו ולא קומץ אצבעותיו לאגרופו. כי בשעת הקמיצה - כל האצבעות נראות שוות מבחוץ ואין הבדל ניכר ביניהן. זהו שמזהירה כאן התורה, בדרך רמז: "לא תאמץ את לבבך ולא תקפוף את ירך", ותגיד: כל העניים שווים כאותה יד קמוצה, ולכן את מעשרותי ונדבתי אחלק לכולם בשווה, ואין דיני קדימה לאחים או קרובי משפחה. אלא: "פתוח תפתח את ירך לו" - ולכל עני תן כפי הראוי לו מדיני הקדימה שנתנה לך התורה.

לזכר עולם יהיה צדיק

הדפסת והפצת הגליון מוקדש
לרגל יומא דהילולא - ה' אלול - של
מאור עינינו גאון עוזינו השרף האלוקי ציס"ע
מין הרה"ק אברהם חיים זיע"א
בעל "חוקי חיים"
בן אדמו"ר הרה"ק אהרן זיע"א
בעל "שומר אמונים"
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מעמד "תפילת רבים"

לישועת הכלל והפרט
תתקיים א"ה
ביום חמישי שופטים ה' אלול
יומא דהילולא רבא
של כ"ק רבינו החוקי חיים זיע"א
בחלקת רבותינו הק' בהר הזיתים
תחבורה תצא מריכוזי אנ"ש
ירושלים - בני ברק - אשדוד - בית שמש

דברי אלוקים חיים

מן רבינו הויגד משה זיע"א

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום, והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם וסרתם מן הדרך אשר

אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלוהים אחרים וגו'

רבו הדיקדוקים בפסוקים הק' האלו, בראשונה באמרו "ראה" מה הכונה ב"ראה" זו, וגם דנקט לשון יחיד ואח"כ אמר בלשון רבים "לפניכם" ומה הוא דנקט "אנכי" על מי הוא הכוונה דהלוא משה קאמר כל זאת והיה לו לומר ראה כי ה' נותן לפניכם וגו'.

וגם יש לדייק בשינוי הלשון שאצל הברכה קאמר "את הברכה אשר תשמעו" וגו', ואצל הקללה אמר "והקללה אם לא תשמעו" וגו', וגם יש לדייק למה אצל הקללה אמר "אם לא תשמעו וגו' וסרתם מן הדרך, אשר אנכי מצוה אתכם וגו' וכי לא ידעין שאם לא ישמע לקול ה' הוא סר מן הדרך, וגם מה צריך לומר ללכת אחרי אלוהים אחרים וגו', וכי זה הוא העבירה של סר מן הדרך, ואם לא ילך אחרי אלוהים אחרים וגו', לא יהיה מקולל אף שהוא סר מן הדרך ולא מקיים מצוות השם יתברך מה שציוה לעשותם. וגם לא קאמר מה הוא הברכה באם תשמעו אל מצות ה', וגם אצל הקללה לא קאמר, מה הוא הקללה שיקבל זה מי שלא ישמע אל מצות ה' ויסור מן הדרך אשר ציוה השם יתברך.

...ונראה עתה לפרש כמה מהדיקדוקים הנ"ל, מה שנראה לפי

ענ"ד לומר בעז"ה בזה, בראשונה שנקט לשון "ראה" שהוא הראיה, נראה לומר בדרך רמז, כי נודע בספרים הק' גדול הענין של שמירת

העיניים שהוא היסוד של הקדושה וכמו שאמרו בדרך רמז על הפסוק איהא הקדשה הוא בעניים (וישב לח, כא) כלומר שכל הקדושה תלוי בעניים ולזה בא הרמז כאן, שאמר משה רבינו "ראה" הראיה בזה אני נותן לפניכם היום ברכה, הוא אם אתם תשמעו ותשמרו את העיניים שלכם בקדושה וטהרה, ואם ח"ו להיפך מבלי שמירת עיניים, אז הוא גורם לקללה, שעין רואה ולב חומד ח"ו, ויבוא חלילה להיות וסרתם מן הדרך אשר ה' מצוה אותנו, ולכן עלינו להתחזק בזה הן בבית והן בחוץ, לשמור את העיניים שלנו בקדושה ואז נזכה לברכה, כי עין טובה הוא יבורך.

ועוד אפשר לומר בדרך רמז בפסוק הזה ראה אנכי נותן לפניכם "היום" ברכה וקללה, כלומר שאדם ידע שהיום של האדם הוא ברכה או קללה, וכמו שכתבו בספה"ק שאין דבר רשות בעולם וכל דבר שאדם עושה בימיו הוא, או מצוה או עבירה כלומר ברכה אם זה מצוה,

וקללה אם זה עבירה, ומובן שיש דברים שזה בעצם מצוה ויש דברים שזה בעצם עבירה, אבל גם אם דברים שהם רשות, מכל מקום יש בזה גם עבודת השם ולמשל אדם יש לו רשות לאכול ולשתות ותלוי בכוונה אם אוכל בכדי שיהיה לו כוח לעבוד את עבודת השם בתורה ותפלה ובקיום המצוות, אז גם האכילה הוא ג"כ עבודת ה' וכן השתיה והשינה וכו', אבל אם כוונתו רק לתאוות נפשו, אף שאין זה ממש עבירה מכל מקום הוא מגונה ואינו משובח (עיין הרמב"ם הלכות דעות ובשו"ע אוה"ח סימן רל"ו) חה כוונת הפסוק שהיום מה שאדם עושה בו יש בזה ברכה או ח"ו להיפך מזה שזה קללה ח"ו.

או יאמר "שהיום" תלוי באדם שאם אדם לומד תורה ומקיים מצוות ויש לו חיות וחשקות בדבר אז שהיום שלו הוא ברכה וחבל לו על היום העובר כ"כ מהר, אבל אם ח"ו הוא בטל בזמנו ואינו לומד כמו שצריך ואינו מקיים המצוות כמו שצריך אז היום עליו לעול ולמשא ואומר בבוקר מי יתן ערב, ובערב הוא אומר מי יתן שכר יהיה בוקר, כלומר שיעבור הימים מהר, כי הוא מתחרט שעבר היום בלא עשיית כלום, ומגיעים הימים שאין בהם חשק, אבל אם הוא אדם הבא "בימים" שהימים שלו הם רק בתורה ויר"ש וכל הפחות ברובן, אז הם הימים אצלו לברכה יחשב ואם ח"ו אינו כן אז הם לקללה יחשב ורוצה כבר שיעברו הימים.

ונראה עוד לומר בפסוקים אלו על השינוי בלשון הברכה והקללה שכתוב בפסוקים שלפנינו, דהיינו בברכה אמר "את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום" ובקללה אמר "והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם וסרתם מן הדרך" וגו' מדוע צריך לומר וסרתם מן הדרך, הלוא זה

מובן שאם לא ישמע בקול ה' הוא סר מן הדרך, ונראה לומר בעז"ה לומר באופן זה דהלוא נודע שאיש ישראל צריך לעסוק בתורה ובמצוות אך ורק לשמה דהיינו לשם ה' שציוה לו לעשות כן, ולא בשביל שום

שכר לא שכר גשמי אף לא שכר רוחני, אבל אמרו חז"ל לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אף שלא לשמה שמתוך שלא לשמה יבוא לשמה וכן בעבירות נאמר גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה, שאף שעובר אדם עבירה אבל הוא עושה לשמה, וכמו יעל אשת הקיני ואסתר המלכה וכו' שעשו דברים שנראים כעבירה אבל אצלם היה זה מצוה משום הצלת כלל ישראל וכמו שמובא בספרים הק'.

ולפי זה אפשר לומר בעז"ה שזה הכוונה בפסוקים שלפנינו באומרו את הברכה כלומר המצוות אשר תשמעו אל מצות ה' וגו' כלומר שבין שתעשהו לשמה ובין שתעשהו שלא לשמוע, אבל הקללה אמר "והקללה אם לא תשמעו אל מצות ד' אלוקיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם וגו', דהיינו שרק אז הוא קללה משום שאתם לא תשמעו אל מצות ה' זה משום שאתם סרתם ח"ו מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם, אבל אם תעשו עבירה, אבל לא משום "וסרתם מן הדרך" אלא משום דבר של לשמה אז אין זה נחשב לקללה אלא להיפך לברכה, בעזרת השם.

ועוד נראה לי לומר בדרך אפשר, דהפסוק אומר ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, ואח"כ הוא אומר את הברכה אשר תשמרו וכו' והקללה אם לא תשמעו וכו', ולכאורה היה לו לומר בתחילה בלשון הזה, ויאמר ראה אנכי נותן לכם היום ברכה או

קללה, ואיך קאמר ברכה וקללה, כאילו זה בא ביחד, ואח"כ הוא מפרש ומחלק ביניהם.

וגם קשה איך קאמר שה' נותן קללה אם לא תשמור את המצוות, הלא כתיב בפסוק מאיתי לא תצא הרעות וגו', ולכן חשבתי לומר בדרך אפשר דהלוא נודע מה שכתבו הספרים הק' שבתוכחה שבתורה שכתובים בפרשת בחוקתי ובפרשת כי תבוא, גנזים בו טובות וישועות גדולות וע"ז נאמר בפסוק (משלי ג') מוסר בני אל תמאס, וכתיב את אשר יאהב ה' יוכיח, ומקורו מפורש בזה"ק (זו"ח כי תבוא) וכן מקורו בגמרא במסכת מועד קטן (ט) דאמר ר' שמעון בר יוחאי לבנו שילך לקבל ברכה מר' יונתן בן עסמי ומר' יהודה בן גרים, והם אמרו לו דברים שנראה כמו קללות ואמר לו ר' שמעון אביו שהם כולם ברכות הם ע"ש, וידוע שצדיקים הק' פירשו את כל התוכחה את הנסתרות שיש בהם שהם טובות לישראל, אלא שכתבו הספרים הק' שבאם אדם מישראל מתנהג בטוב ואין עליו קטרוג, אז

חודש הרחמים והסליחות **אלול** הבעל"ט חודש ש ה' נתן לנו להתעורר בתשובה ולעשות חשבון הנפש איך עבר עלינו השנה כולה והעיקר הכל הוא לעזוב את העבר לא טוב ולקבל על עצמינו קבלות טובות להטיב את מעשינו להשנה הטובה הבא עלינו והכל תלוי ביום הראש השנה ויום כיפור הנקראים בשם "היום" ויש לרמז בזה בפרשת השבוע שקורין "ראה" כלומר שמה רבינו אומר בשם ה' "ראה אנכי נותן לפניכם "היום" את היום שקרא ראש השנה ויום כיפור, ועל זה נאמר אם יום או יומיים יעמוד כלומר תשובה ומעשים טובים ואז ניזכר לשנה טובה ומתוקה וכתובה וחתומה טובה ולשנת גאולה וישועה

הבריות הם בגלוי וכמ"ש בתורה הברכות, אבל אם ח"ו אדם מישראל עובר עבירות ואף ששב בתשובה, מכל מקום המקטרגים מזכירים תמיד מה שעשה, ואומרים כביכול להשם, זכור מעשיו הקודמים הרעים שעשה, וכל שכן אם אדם לא חזר בתשובה כמו שצריך ואף ששב במחשבה בתשובה ובהרהורי תשובה, מכל מקום הלוא יש תיקונים לכל עבירה ועבירה המבוארים בספרי קודש, ובעיקר בכתבי האר"י ז"ל שהוא מפי אליהו, מה שיש לתקן הן בתעניות וביסורים וכו' ולכן מחמת הקיטרוג הקב"ה עושה חסד ושולח את הטובות מלובשים בקללות ודברים קשין גידין, וגם העונשים הם גם כן טובה גדולה לאדם שבזה הוא מכפר עוונותיו אם הוא מקבלם באהבה כראוי, חה משל כאב המכה את בנו ומיסרו שלא יעשה ח"ו רעה לעצמו ומרחיקו מן הסכנה שבכל דבר, ובעיני ה' נראה כאכזריות מצד האב, אבל האמת הוא שחוסך שבוטו מבנו הוא שונאיהו אבל האהבה שוחרו מוסר.

ולפי זה אפשר לומר שזה הכוונה כאן שה' יתברך אומר ראה אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה ביחד, אבל תלוי הדבר רק שאם תשמור התורה אז יהיו הברכות באופן גלוי אבל אם לא תשמור את מצות ה' אז יהיו הטובות באופן נסתר שנראים כקללות ח"ו, אבל מובן שזה לא נאמר למי שחושב שהקב"ה הוא וותרן ואומר אחטא ולא אשוב ויהיה לו טוב, דע"ז נאמר כל הקללות כפשוטן ממש ח"ו, אבל מדובר באדם שאף שעשה רע במה שעשה, מכל מקום לא אומר שה' מוותר, אלא שעוד לא עשה תשובה כמו שצריך מפני סיבות שונות, ואין עובר עבירות בשאט נפש ח"ו, על זה נאמר כל זאת, כמובן.

כניני חיים

ראה אנכי נותן לפניכם היום. (יא, כו)

יש לפרש כי אדם הפוגם בראות עיניו אינו זוכה לראות חסרונותיו ופגמי נפשו וכמו שמצינו באדם הראשון שלא פגם בחוש ראות עיניו כמו חוה כמו שנאמר בה (בראשית ג, ו) ותרא האשה וכו', ולכן זיכהו שיראה את חסרונותיו ולשוב על עוונותיו ולהתוודות עליהם ואמר (בראשית ג, י) "ואירא כי עירום אנוכי ואחבא". ובזה יש לפרש "ראה" – על ידי תיקון פגם הראיה, יזכה האדם לראות "אנכי" את עצמו ואת כל חסרונותיו ומעשיו אשר עיוות ולשוב עליהם.

רבינו החוקי חיים ז"ע

אפשר לומר שזה הכוונה כאן שה' יתברך אומר ראה אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה ביחד, אבל תלוי הדבר רק שאם תשמור התורה אז יהיו הטובות באופן גלוי אבל אם לא תשמור את מצות ה' אז יהיו הטובות באופן נסתר שנראים כקללות ח"ו, אבל מובן שזה לא נאמר למי שחושב שהקב"ה הוא וותרן ואומר אחטא ולא אשוב ויהיה לו טוב, דע"ז נאמר כל הקללות כפשוטן ממש ח"ו, אבל מדובר באדם שאף שעשה רע במה שעשה, מכל מקום לא אומר שה' מוותר, אלא שעוד לא עשה תשובה כמו שצריך מפני סיבות שונות, ואין עובר עבירות בשאט נפש ח"ו, על זה נאמר כל זאת, כמובן.

מרח רבינו ז"ע – ויגד משה

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (י"א-כ"ו). פתח הכתוב בלשון יחיד "ראה" ועבר מיד ללשון רבים: "לפניכם"? שכן ליתן נותנים להכל במידה שווה, אבל לראות רואה כל אחד באופן אחר. אדם כמות שהוא, כך רואה הוא...

הרה"ק מקאצק זצ"ל

ורעה עיניך באחיך האביון ולא תתן לו (ט"ו-ט').

יש אנשים כשנתבעים לדבר-צדקה טוענים הם: "אח אביון יש לי, קרוב עני יש לי, ואיני יכול ליתן צדקה לאחרים: להווי ידוע איפוא שאותו אדם, קמצן הוא מטבעו, ואינו נותן אפילו לאחיו האביון. אם "ורעה עיניך" ומסרב אתה ליתן צדקה באמתלה של "באחיך האביון" - סימן הוא כי "ולא תתן לו" - שאינך נותן גם לו, לאחיך. אם אפשר לתת לקרובים, אפשר גם לתת לזרים.

אהבת שלום

כי תשמע בקול ה' אלוקיך לשמור את כל מצותיו וגו' לעשות הישר בעיני ה' אלוקיך. בנים אתם לה' אלוקים. (ג' י"ט)

להבין סמיכות הכתובים האלה, נראה דהנה כתב החיד"א לבטל טענת המלאכים שרצו לקבלת את התורה מטעם דינא דבר מיצרא כי התורה היתה סמוכה להם, דזה אינו טענה, כי איתא בשיטה מקובצת ב"מ דלגבי בן ליכא דינא דבר מיצרא, וישראל בנים המה למקום. זה שאמר הכתוב, כי תשמע בקול ה' אלוקיך לשמור כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום, כי לך נתתי את התורה, ואף שיש דינא דבר מיצרא, זה לעשות הישר בעיני ה' אלוקיך, כי דין בר מיצרא ילפינן בב"מ מהכתוב ועשית הישר והטוב שזהו ממדת יושר, עכ"ל לך ניתנה תורה, ומדוע, בנים אתם לה' אלוקים, ולגבי בן ליכא דינא דבר מיצרא.

בני יששכר

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה. (י"ד)

כ"ב (במסכת תענית (דף ט') דרשינן מפסוק זה עשר בשביל שתתעשר. ולכאורה הרי רואים כמה אנשים שנותנים מעשר מממונם ואינם מתעשרים בכסף. אך אין הכוונה בשביל שתתעשר בעשירות של כסף דוקא, אלא הלא אמרו חז"ל (אבות ד-א') איהו עשיר השמח בחלקו, זהו העושר האמיתי לפי דעת חז"ל, שהוא מסתפק במה שיש לו ואינו מתאוה לכפליים. ומדה זו שפיר מצינו בהנותנין מעשר מכספיהם, דהלא הן נותנין וחוחרין ונותנין ושמיחים במה שנשאר בידם.

מאור עינים

עשר תעשר את כל תבואת זרעך (יד, כב)

שאם האדם יעשר כפי שמצווה בתורה אחד מעשרה מכל יבול תבואות שדותיו אשר עלו יפה בשנה זו, והניבו מאה כורים תבואה, הרי בשנה הבאה יזכה שיעלה יבולו עשרת מונים ויצטרך לעשר מאה כור מתוך אלף כורים. זהו 'עשר תעשר' אם תעשר כראוי, הרי שבשנה הבאה 'את כל תבואת זרעך' יהיה כמות המעשר מה שהיה בשנה הקודמת כמות תבואתיך.

קדושת לוי

עובדות חיים

ושמחתם לפני ה' אלוקים אתם ובניכם ובנותיכם ועבדיכם ואמהותיכם והלוי אשר בשעריכם כי אין לו חלק ונחלה אתכם (יב, ב) בעיר אחת חיו שני עשירים גדולי שהיו שונאים זה את זה. לימים אירס אחד את בתו עם חתן בן משפחה מכובדת ומהוללת. התקנא העשיר השני בשידוך הנאה שעשה בעל דבבו. לא עברו ימים מועטים והתברר למחותן כי חתנו הוא בעל מידות רעות ומגונות, מיהר העשיר וקרא לשדכן ולחש על אוזנו את כל הידוע לו וביקש ממנו כי ימחר ויפטור אותו מעונשו של זה. מיהר השדכן הממולח אל ביתו של העשיר השני והציע לו את השידוך בספרו לו כי השידוך עם הראשון עומד להתבטל. שמח העשיר ונתן את הסכמתו המידית לשידוך ולא עברו שעות מעוטות והחתן ביטל את התקשרותו הראשונה והשתדך עם בתו של העשיר השני.

בהגיע זמן החתונה הוזמן המחוחן הראשון ולאחר המשתה רקדו שני העשירים ריקוד של שמחה כנהוג. האחד רקד בהתלהבות על זה שזכה בשידוך והשני רקד בכל עוז על שזכה להיפטר ממנו... כן הוא גם הנמשל – אמר המגיד מדובנא: הקב"ה מייפה בעיני כל אחד ואחד מישראל את משלח ידו על כן כאשר הישראל אוסף את תבואתו – הוא שמח בה וברכתה ואילו הלוי שמח על שהקב"ה פטר אותו מכל העמל הזה...

זה מה שנאמר בפסוק: "ושמחתם לפני ה' אלוקים אתם ובניכם ובנותיכם ועבדיכם ואמהותיכם והלוי אשר בשעריכם". גם הלוי שמח ומדוע? "כי אין לו חלק ונחלה אתכם..."

כי עם קדוש אתה... לא תבשל גדי בחלב אמו (יד, כא)

סיפר הגה"צ רבי אלחנן הלפרין זצ"ל: "שמעתי ממחותני הגה"צ רבי שמואל אלכסנדר אונסדארפער זצ"ל, כי רבינו החת"ס ציווה פעם לשניים מטובי העיר, שילכו להפגש עם שר העיר תיכף ומיד. בקושי גדול הצליחו טובי העיר להכנס אל השר בלילה. השר כיבדו במשקה חלב, והם נמנעו מלשתותו מחמת גזירת חז"ל על חלב שחלבו עכו"ם ואין ישראל ישראל רואהו. התרגז עליהם השר ורצה להרגם. פתאום נכנס משרתו ומסר לו את פקודת רפואו שימנע מלשתות את המשקה כי החלב ארסי ומסוכן הוא... אז נפקחו עיני שר העיר, ודיבר בכבוד ובהערצה על רבינו, והשליחות הצליחה להציל את העיר מגירוש יהודים, שהיה בדעתו להוציא למחרתו. כששבו השליחים אל רבינו, אמר להם, שהיה קטרוג גדול בשמים על יהודי העיר פרעשבורג, מחמת חטא זלזול כשרות המאכלים, ועל ידי מסירות נפשם על גזירת חז"ל, הצליחו להעביר את הגזירה.

(ספרא דמלאכ"א אוצר אמרות החת"ס)

כי פתוח תפתח את ירך לו והעבט תעביטנו די מחסורו אשר יחסר

לו (טו, ח) ולכאורה הרי כתוב ואהבת לרעך כמוך, א"כ למה לא צונו שיתנו לעני כפי שהוא נותן לעצמו ולא רק מה שחסר לעני האביון. ובעזה"ש"ת יש לומר ע"פ מה שהיה אצל זקני הדברי חיים ז"ע, אשר דרכו היתה לחלק קצבה לעניים רבים, והיו עניים שכל פרנסתם היתה מזה, פעם אחת בא איש אחד לשוק למכור תרנגול הודו גדול, והביא אותו לרבנית לקנותו, אך כששמעה את המחיר הגבוה שמבקש המוכר, לא קנתה כי לא היה בידה לשאת הוצאה כזאת עבור עוף. לאחר זמן נודע לרבנית כי התרנגול הזה נמכר והקונה היה אחד מן המקבלים הקבועים את הקצבה של בעל הדברי חיים ז"ע שכל פרנסתו היתה מהנ"ל.

ותבא תיכף ומיד לפני כ"ק בעלה האדמו"ר ואמרה לו ראה גם ראה מי הם העניים הסמוכים עליך, מה שאנכי לא יכולתי לקנות מחמת יקר, זה העני הרשה לעצמו לקנותו.

כשמעו זקני את הדברים האלה אמר אם כן שהאיש הזה צריך גם לתרנגול הודו לשבת קודש, על כן מהיום מוכרח אני להוסיף לו קצבתו למען יהי' לו די צרכו.

ולפי הנ"ל י"ל שאדרבה הכתוב בא להזהירך שלא תאמר הלא כתוב 'ואהבת לרעך כמוך' א"כ אהיה 'כמוך', והרי שונא אני את עצמי והנני יושב בתעניות וסגיפופים וכדו', וא"כ גם לעני זה איני צריך לתת יותר והוא יחיה כמוני, לכן אמרה תוה"ק 'כי פתוח תפתח את ירך' לו ותן לו 'די מחסורו אשר יחסר לו', תן לו כפי מה שהוא צריך.

(אריה שאג)

אמונת עייתך

א-ל-ו-ל

במשנת מרן רבינו הקוה"ט בעל חוקי חיים זיע"א יומא דהילולא ה' אלול

ואיך הוסבה לבינו אחרונית עד כי לית חלי ומרגיש את יום תחילת מעשיך הממשמש ובא.

מובא בספרים שבחדש אלול ימעטו בלימוד גמרא והאברכים יעסקו בלימוד תיקוני זוהר והבחורים יעסקו בספרי מוסר ויראה, ובאם היה האדם יודע באיזו הארה ומתיקות ואהבה שהקב"ה שומר ומצפה לבני ישראל בחודש אלול היה מנסק בכל שעה את ציציותיו מחמת גדול אהבת השי"ת. בדורות הקודמים, וגם כיום ישנם סוחרים גדולים בארץ ישראל ובחוץ לארץ שאינם חסידישע אידן, ואעפ"כ בחודש אלול ותשרי הם נפנים מעסקיהם ומנצלים את כל רגע, והשי"ת ירחם עלינו ויצילנו מן היצה"ר המבקש לבלבל את האדם בימים אלו, ולכן צריך לבקש אל תשליכני מלפניך, בבוא ראש השנה שכל באי עולם עוברים לפניך כבני מרון, ובאם האדם לא הכין עצמו, עלולים להשליכו ח"ו, כמו שהיו צדיקים שעברו לפניו אלפי יהודים ובהבטה אחת היו רואים את כל אחד ואת מעשיו, וא"כ ודאי שצריך להכין עצמנו לקראת ראש השנה.

ראה אנכי נותן וגו' את הברכה אשר תשמעון וגו' (י"א-כ"ו).
ב' תיבות רא"ה אנכ"י ירמוז על אלול ותשרי דמובא בכתבי האר"י ז"ל שחוש הראיה מורה על הרחמים והחמלה, ולכן ירמוז ראה על אלול ותיבת אנכי גמיטריא כס"א שהוא ראש השנה אשר בו המלך כבר יושב על כס"א המשפט וככה על הדרך הזה, "את הברכה אשר תשמעון" באם תאספו בחודש אלול מכל הבא לידכם ממצות ה' אלוקים בתורה ועבודה ותשובה ותפילה וצדקה וכיוצא בהם אז תתברכו בעת בוא היום דא ראש השנה

אמרו צדיקי קמאי כי בבוא חודש אלול הק' אפילו הדגים שבים, זוחלים ורועדים מאימת בואו ית' ביום המשפט ומנהג רבותינו היה להוסיף בעת ברכת החודש של אלול ולתשובה שלימ"ה ושמעתי מפיהם של מגידי אמת שסיפרו שבעת ששאג הרה"ק מבלאזוב זי"ע ב' תיבות הללו, געו העם בבכיה עד לאחר תפילת מוסף, והבה נתבוננה מכל זה איך היה אימת הדין נסוכה על פני העם בדור שלפנינו, הגם אנשים סוחרים ובעלי בתים פשוטים,

הליכות חיים

הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

תקיעת שופר בחודש אלול

(ד) בלילה לא יתקעו בכל חודש אלול, ואפי' להתלמד, שאין לעשות התעוררות בלילה, והתקיעות מעוררים המידות העליונות. (ערוך השולחן סי' תקפ"א סעיף י"ב)
(ה) אם עומד באמצע ברכות קריאת שמע בין פרק לפרק, והקהל כבר עומדין בסוף התפילה, ורוצין לשמוע תקיעות, ואין שם בעל תוקע אלא הוא, רשאי לתקוע דאין זה מיקרי הפסק. (אשל אברהם תניינא סי' נ"א)
(ו) נערים שרוצים להתחנך בתקיעת שופר ורוצים להתרגל לתקוע אחרי שתקעו בביהכ"נ בחודש אלול, יעשו זאת בעזרת נשים, ולא בביהכ"נ עצמו משום השראת השכינה. (מקור חיים סי' תקפ"א, מועד לכל חי, סימן י"א אות נ"א)
(ז) מנהג אנשי מעשה שכשתוקעין בשופר מר"ח אלול הופך פניו אל הקיר, וקורא לה' בקול בכי ויללה, ואומר הנני הנני ה' וכו' עיי"ש. (קב הישר פרק מ"ח)
(ח) גם המתפלל ביחידות בימי אלול יש לו לתקוע בשופר. (שו"ת שיח צחק סי' רס"ד)

(א) נוהגין לתקוע בשופר בחודש אלול, ומתחילין ביום שני דראש חודש, ותוקעין בכל יום לאחר תפילת שחרית, תקיעה שברים תרועה תקיעה, חוץ מערב ראש השנה שמפסיקין בו, כדי להפסיק בין תקיעות רשות לתקיעות מצוה. (רמ"א או"ח סי' תקפ"א סעיף א', קצש"ע סי' קכ"ח סעיף ב')
(ב) הטעם לתקיעת שופר בחודש אלול, כתב בטור (או"ח סי' תקפ"א סעיף א') בשם פרקי דרבי אליעזר (פרק מו) שכשעלה משה רבינו ע"ה לקבל לוחות אחרונות, והיה בהר ארבעים יום מר"ח אלול עד יוה"כ, וביום שעלה העבירו שופר בכל המחנה, להודיע בכך לכל ישראל שידעו שעלה משה להר, שלא יטעו עוד אחר ע"ה, והקב"ה נתעלה באותו שופר, לכן התקינו חז"ל לתקוע בר"ח אלול, וכל החודש, כדי להזהיר את ישראל שיעשו תשובה שנאמר (עמוס ג' ו') אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, וכדי לערבב את השטן.
(ג) נוהגין לתקוע בחודש אלול תקיעה שברים תרועה תקיעה, (קצש"ע סי' קכ"ח סעיף ב'), מטה אפרים סי' תקפ"א סעיף ז', ערוך השולחן סי' תקפ"א ס"א ועיין בב"ח או"ח סוף סי' תקצ"ב), ויש שנוהגין לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת, (ברית כהונה דף לח; כתר שם טוב חלק ו' סעיף ב') ומנהגינו שתוקעין רק תשר"ת.

זקוקים לישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז התורני "אמונת חיים"
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
במייל: 3118494@gmail.com

ברכת מזל טוב
החתן **מנחם מנדיל פרידמן הי"ו**
לרגל **נישואיו עב"ג בשעטומ"צ**
ביום א' שופטים באולם ארמונות פרידמן ב"ב
יה"ר שיהא קשר של קיימא ובנין עדי עד

לעילוי נשמת
הרה"ח **דוד שיינקין זצ"ל**
ב"ר ראובן אריה ז"ל
נלבע ה' אלול תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק
אדונינו מורינו ורבינו
הגה"ק **יצחק צבי משה זצ"ל**
בן מורינו רבינו
הגה"צ **אביגדור מוזס זצ"ל**

לעילוי נשמת
ה"ה **דניאל בן שרה סולנג' ע"ה**
נלב"ע י"ט טבת תשפב
ה"ה **שרלי בן רבקה ז"ל**
נלב"ע ו' חשון תשפב
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הרה"ח **יחיאל מאיר ז"ל**
ב"ר משה אליעזר ז"ל
מרת **ברנדיל ע"ה**
בת הר"ר יהודה מנחם ז"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

מקראלי
נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הגה"צ **משה וועבר זצוק"ל**
בהרה"צ **מרדכי זצ"ל**
נלבע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.